

KARLOVA UNIVERZITA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut komunikačních studií a žurnalistiky

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POZOR: V počítači vyplňujte pouze do šedivých políček! Po jejich vyplnění hotový posudek prosím vytiskněte, podepište, odevzdejte ve dvou kopiích a zašlete elektronicky na adresu sekretariátu příslušné katedry!

Typ posudku („kliknutím“ zakřížkujte platnou variantu)

Posudek vedoucího práce Posudek oponenta

Autor/ka práce

Příjmení a jméno: Tereza Šedivá

Název práce: Analýza mediace návštěvy papeže Benedikta XVI. v ČR v tištěných médiích ve dnech 26.-28.9.2009

Autor/ka posudku

Příjmení a jméno: Mgr. Juraj Gerbery

Pracoviště: IKSZ

1. VZTAH SCHVÁLENÝCH TEZÍ A VÝSLEDNÉ PRÁCE („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

		Odpovídá schváleným tezím	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné a je vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení je v práci zdůvodněné, ale není vhodné	Odchyluje se od tezí, odchýlení není v práci zdůvodněné a není vhodné	Neodpovídá schváleným tezím
1.1	Cíl práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.2	Technika práce	☒	☐	☐	☐	☐
1.3	Struktura práce	☒	☐	☐	☐	☐

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení vztahu tezí a práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Schválené tézy korešpondují s výslednou prací. K změně došlo v úpravě obdobia sledovaných výskumných vzoriek a ide o odvodnenú zmenu.

2. HODNOCENÍ OBSAHU VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňujte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikající – výborné – veľmi dobré – dobré – ještě akceptovatelné – téměř nevyhovující – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
2.1	Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	2
2.2	Pochopení zpracované literatury a schopnost ji aplikovat	2
2.3	Zvládnutí zvolené techniky zpracování materiálu	3
2.4	Logičnost výkladu, podloženost závěrů	3

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Predkladaná bakalárska práca na určenej ploche tematizuje mediálnu reflexiu návštevy pápeža Benedikta XVI. v ČR. Vo väčšine formulácií autorka odovodňuje svoje závery, kompetentne používa relevantné zdroje z odbornej literatúry. Z hľadiska obsahu sa však dopustila i niektorých nedostatkov. Na str. 4 uvádza motivácie návštevy pápeža Jána Pavla II. od roku 1990 - prvá na pozvanie Václava Havla, druhá pastoračná, tretia pri príležitosti osláv sv. Vojtecha. Z formálneho hľadiska sú však všetky návštevy pastoračné, keďže pápež prichádza do jednotlivých krajín na pozvanie miestnej cirkvi reprezentovanej napr. biskupskou konferenciou. Pozvanie od politickej reprezentácie nie je rozhodujúce. Ako problematické vidím niektoré tvrdenia zo str. 14, kde autorka koštatuje že napr. médiá nám "vyplňujú čas" alebo "vyhľadávajú informácií na internetu se stalo pro mnohé nezbytnou nutnosť, v mnoha prípadoch však i posedlosť." Ide o tvrdenia formulované v publicistickom štýle - v prvom prípade nie je zvolená perspektíva v súlade s perspektívou predkladanej práce (predsa neskúmame médiá preto, že vyplňujú čas, ale preto, že významne formujú naše vnímanie skutočnosti). Na str. 40 uvádza autorka nesprávne majetkové pozadie vydavateľstva Economia – skúmané vzorky tlače vyšli v čase, keď Economia nepatrila pod skupinu Dow Jones ani Handelsblatt a vydavateľom Lidových novin bola a.s. Lidové noviny. Ako problematické ďalej považujem citovanie zo sekundárnej literatúry. V dvoch prípadoch ide o citáty z titulu

Zpravodajství Tomáše Trampotu - autorka sice priznáva tento zdroj, neuvádza však, čo je ale postatné, že Trampota sa v citovaných prípadoch odvoláva (a on to aj priznáva) na iných autorov - na str. 18. ide o interpretáciu teórie Rolanda Bartha a na inom mieste na str. 18. zase o popis siedmich základných mýtov v spravodajstve podľa Jacka Lula. Na str. 22 zase autorka uvádza oblasti posobenia sémiotiky (napr. zoosémiotika, čuchové znaky...), ale nepriznáva, že takéto rozčlenenie vychádza z Umberta Eca. Pokiaľ je ako hlavná metóda výskumu zvolená sémiotická metóda, bolo by namieste citovať dvoch zakladateľov sémiotiky ako vedy – F. de Saussura a Ch. S. Peirca zo základnej literatúry – str. 24 a 26. Tu je dôležité konštatovať, že autorka používa pojem symbol v najmenej dvoch roznych rovinách, pričom vysvetľuje len tú z Peircovej koncepcie. Ďalej v práci sice s týmto pojmom pracuje, ale len vo všeobecnej rovine, kde symbol skor zamieňa za znak – ako ho predtým definovala na str. 25. Tento postup má podstatné úskalie. Na niektorých miestach by bolo vhodnejšie nahradiť pojem symbol iným typom znaku – ikónom či indexom. S tým súvisí i pasáž zo str. 27: „Aby byl symbol zjevný, musíme znát jeho obsah a tím kódovat jeho význam.“ Peirce, na ktorého sa autorka odvoláva však termín „obsah“ u symbolu nepoužíva (jeho schéma znaku je že vehikulum (čo je vlastne sign - znak) zastupuje objekt vzhľadom k intepretans, kde je vehikulum nositeľom významu). V akademickej práci z tohoto podľa nie je vhodné používať v súvislosti s Peirovou koncepciou spojenie „obsah symbolov“, ale „význam znakov“. Na str. 18. a 19. dochádza k nejednoznačnej interpretácii koncepcie mýtu podľa Rolanda Bartha. Autorka tvrdí, že „obraz, fotografie, písmo, gesto, rituál není mýtem, ale stává se mýtem v momentě, kdy mu udělíme formu řeči nebo grafického ztvárnění v obraze či v textu.“ Tým by však došlo k významnému zúženiu Barthesovej teórie – u neho totiž nerozhoduje, či sú uvedené módy vo forme reči, textu, grafického zvrátenia alebo nie. Barthesov kritický moment je promluva. Všetky uvedené módy teda môžu byť mýtom v prípade, že ide o promluvu, bez ohľadu na to, či je to text, reč alebo grafické stvárnenie. Ďalej v práci sice používa pojem mýtus resp. mýtický, ale už nie podľa Barthesa – napr. str. 35. Na str. 19. autorka píše, že skúmanie obsahov vychádza z potrieb výrobcov, mám však za to, že skúmanie obsahov je otázkou sociálnovednej reflexie médií. V analytickej časti autorka analyzuje aj vizuálne mediálne výstupy – fotografie. Na str. 33 interpretuje fotografiu a pri jej kompozícii uvádza použitie pravidla zlatého stredy, čo však nie je úplne na mieste – na uvedenom zábere je optický stred (postava Benedikta XVI.) v geometrickom strede. Hoci ide o hermeneutickú analýzu, pri ktorej nie je možné exaktne posúdiť vhodnosť zvolených významov znakov či interpretácií mýtov, dovoľm si polemizovať s konštatovaním, že „vůz je v mytické rovině především válečným nástrojem“ na str. 34, že „nádobu je ryzí symbol ženství, která dostává smysl až naplněním“ - str. 39 alebo s prebratím intepretácie červenej farby obuvi pápeža z článku z Blesku – že ide o krv mučeníkov (str. 46). V záverečnej časti potom autorka uvádza, že „stále trvá přirozená schopnost příjemců duchovní tematiku vstřebat a odhalit tak její skrytou podstatu,“ čo je problematický záver aj z dovodu, že autorka sa nezaoberala konzumáciou mediálnych výstupov ani ich porozumením publikom či ich vplyvom.

3. HODNOCENÍ KONEČNÉ PODOBY VÝSLEDNÉ PRÁCE

Vyplňte číslicí na škále 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 (jedinečné a vynikajúci – výborné – veľmi dobré – dobré – ešte akceptovateľné – téměř nevyhovujúci – zcela nedostatečné)

		Hodnocení známkou
3.1	Struktura práce	3
3.2	Funkčnost a přiměřenost poznámkového aparátu a odkazů	2
3.3	Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně objevují pasáže přejaté bez udání zdroje, hodnotte stupněm 7. Pokud v textu zjistíte přejaté pasáže vydávané neoprávněně autorem za vlastní zjištění, nedoporučte práci k obhajobě a ve „zdůvodnění v případě nedoporučení“ navrhněte, aby s autorem bylo zahájeno disciplinární řízení.)	2
3.4	Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm 7)	2
3.5	Oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava práce	2

KOMENTÁŘ (slovní hodnocení obsahu výsledné práce, případně konkrétní popis hlavních výtek)

Predkladaná bakalárska práca na určenej ploche tematizuje mediálnu reflexiu návštevy pápeža Benedikta XVI. v ČR. Vo väčšine formulácií autorka odovodňuje svoje závery, kompetentne používa relevantné zdroje z odbornej literatúry. V teoretickej časti vhodne a dostatočne tematizuje pápežskú inštitúciu, médiá ako predmet sociálnovedného skúmania i čiastkové pojmy ako mediácia, medializácia, mediálne obsahy, stereotypizácia či mytológia správ. Predstavuje viaceré prístupy ku skúmaniu mediálnych obsahov – kvantitatívnu obsahovú analýzu, kvalitatívnu analýzu, textovú analýzu a napokon sémiotickú analýzu, ktorá je kľúčovou pre výskumnú časť práce. Tej predchádza stručný program návštevy dôležitý pre pochopenie základného kontextového rámca skúmania mediálnej reflexie. V analytickej časti predstavuje svoju interpretáciu mediálnej reflexie návštevy Benedikta XVI. a to v denníkoch Lidové noviny, Právo, Hospodářské noviny a Blesk. Odpovedá tu na tri

základné divergentné okruhy otázok, ktoré si zvolila v úvodnej časti a ktoré môžu predstavovať výskumné otázky: 1. Ako médiá reflektujú duchovný rozmer pápeža? 2. Aká je miera stereotypizácie pápeža? 3. Aké nové príbehy sú médiá schopné v súvislosti s pápežom produkovať?

4. SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkové hodnocení výsledné práce, její silné a slabé stránky, původnost zpracování tématu apod.)

Celkovo hodnotím predloženú prácu ako hodnotný príspevok k otázke sémiotiky mediálnej reflexie pápežskej inštitúcie. Autorka využila i napriek čiastočným nedostatkom relevantnú literatúru, logicky rozčlenila jednotlivé kapitoly, obzvlášť by som chcel vyzdvihnúť jej schopnosť formulovať v akademickom diskurze a primerane interpretovať v intenciách kritérií kladených na bakalársku prácu. Preto prácu hodnotím ako výbornú.

5. OTÁZKY NEBO NÁMĚTY, K NIMŽ SE PŘI OBHAJOBĚ DIPLOMANT MUSÍ VYJÁDŘIT:

5.1	V závěrečné části práce sumarizujete rozdílnosti v přístupu jednotlivých zkoumaných tištěných médií. Podle vašeho názoru - proč k těmto rozdílnostem u médií dochází?
5.2	

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA („kliknutím“ zakřížkujte vybrané hodnocení)

výborně – velmi dobře – dobře – nedoporučuji k obhajobě

ZDŮVODNĚNÍ V PŘÍPADĚ NEDOPORUČENÍ

Datum:

Podpis:

Hotový posudek vytiskněte, podepište a odevzdejte ve dvou kopiích i zašlete elektronicky na adresu sekretariátu příslušné katedry!